

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 89

Maribor, petek 18. aprila 1930

»JUTRA«

Izjava razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
 Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
 Vredn. mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
 Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 18
 Oglasi po tarifu
 Oglase sprejema tudi oglezni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Obnovitev dela v naših rudnikih

DANES POPOLDNE JE BILO VSLED KOMPROMISA MED TRBOVELJSKO DRUŽBO IN PROMETNIM MINISTRSTVOM OBNOVLJENO DELO V NAŠIH RUDNIKIH.

BEOGRAD, 18. aprila. Pri pogajanjih med zastopniki lastnikov premogovnikov in prometnega ministrstva je prišlo včeraj do provizorične kompromisne rešitve glede nadaljne dobave premoga za državne železnice. V zvezi s tem je izdala generalna direkcija Trboveljske premokopne družbe danes naročilo, da naj se danes ob 14. uri v vseh družbi pri-

padajočih revirjih obnovi delo v polnem obsegu. Kakor znano, so sedaj delali v Trbovljah le 2 dni na teden, dočim je v rudnikih v Hrastniku, Rajhenburgu, Kočevju in Zagorju že 14 dni popolnoma počivalo. Delavstvo je sprejelo vest o obnovitvi dela z velikim veseljem in zadovoljstvom.

Gospodarstvo dravske banovine

stopa z novim proračunom in z njegovim izvajanjem na podlagi izvršilne uredbe bana o višini in pobiranju banovskih davščin iz okvira dozdajnega provizorija na podlagi bivših oblastnih proračunov v nov stadij, v novo razvojno dobo. Banova izvršilna uredba je stopila v veljavo 16. t. m., davščine pa se bodo pobirale od 1. t. m. naprej in od tega dne naprej so neveljavne vse uredbe in vsi pravilniki bivše mariborske in ljubljanske oblasti ne samouprave.

Na podlagi lanskega proračuna, potrjenega od finančnega ministra, in na podlagi izvršilne uredbe bana se bodo pobirale sledeče davščine: 40% na banovinska doklada na vse neposredne državne davke, t. j. zemljarino, zgradarino, pridobitno, družbeni davek, rentnino in uslužbenški davek in so dohodki predvideni na 80.8 milijonov Din; banovinska davščina na plesne prireditve in veselja taks, v skupnem efektu 980.000 Din; taksa za sečnjo gozdov (2% od prodajne cene lesa) v efektu 500.000 Din; taksa na živinske potne liste (3—6 Din po velikosti) v efektu 2.400.000 Din; trošarina na potrošek premoga (3—10 Din za tono rjavega premoga, 50% več pri črnem premogu in 50% manj pri lignitu) v efektu 1.8 milijona Din; trošarina na konsum električnega toka (2% cene za tok, ki jo plačuje konsument z olajšavami pri toku za pogonsko silo ter v elektrokemijske in elektromehaniške svrhe) v efektu 1.4 milijona Din; trošarina na vino in ostale alkoholne tekočine (na vino 1 Din, na vinski mošt 0.60 Din od litra, na pivo 60 Din od hl, na žganje 5 Din od hektoliterske stopnje itd.) v efektu 35.8 mil. Din; davščina na motorna vozila v efektu 800.000 Din; davščina na šmarnice (za l. 1930, za vsak trs šmarnice 0.05 Din, za l. 1931, 0.10 Din, za l. 1932, 0.15 Din na leto) v efektu 250.000 Din; davščina na hiše, oproščene drž. neposrednega davka (po številu stanovanjskih delov: 10 Din za 1 stanovanjski del, 12 Din za 2, 15 Din za 3, 35 Din za 4, 40 Din za 5 ter po 20 Din za vsak nadaljni stanovanjski del) v efektu 1 in pol mil. Din; 1% na banovinska taksa od prenosa nepremičnin v efektu 6.7 mil. Din; davščina na lovišča, ribolove in taksa na lovske karte (zakupniki lovov 0.40 Din od vsakega polnega ha lovišča, lastniki samosvojih lovišč 0.50 Din, lastniki ribarskih okrajev, oddanih v zakup, 25% letne zakupnine, 200 Din od vsake lovske karte, pri članih lovskih organizacij 80 Din popusta) v efektu 300 tisoč dinarjev.

Izven tega pripravljala banska uprava veliko akcijo za gospodarsko obnovo dravske banovine v smeri elektrifikacije in obnove cest. Prvo vprašanje še ni definitivno rešeno. Obstojna načrt, da bi se združili završniška in velenjska električna centrala in bi ves

Položaj v Indiji

KALKUTA, 18. aprila. Položaj v Indiji je še vedno zelo napet, čeprav so se nemiri nekoliko poglobili. V New Delhi se vrši med tamkajšnjimi indijskimi nacionalisti strastna propaganda proti Angležem. En Gandhijev sin je bil obsojen na 3 mesece zapora, ker se je pregrešil proti solnemu monopolu.

Potres na Grškem

ATENE, 18. aprila. Včeraj ob 22.06.27 je bil v Atenah in po vsem Peloponezu zaznamovan močan potres. Središče potresa leži med Methano in Aegino. V Istmiji se je porušila ena cerkev, pri čemer je bilo več oseb ranjenih. Potres so čutili tudi v korintskem okraju. V Korintu samem je bilo poškodovanih več hiš.

Briandov jubilej

PARIZ, 18. aprila. Današnji jutranji listi spominjajo francosko javnost na to, da je sedanjim zunanjim ministrom Briand z današnjim dnem že 11 let nepretrgoma gospodar zunanjega ministrstva. Tekom tega njegovega delovanja je vodilo politično usodo francoske republike 11 vlad.

Anglija in Palestina

LONDON, 18. aprila. Angleška vlada je sklenila, da imenuje novo palestinsko komisijo, ki odpotuje takoj v Palestino, da prouči tamkajšnje razmere in sestavi smernice za bodočo palestinsko politiko Anglije.

tok dajala velenjska centrala. V novo banovinsko električno omrežje bi se uvrstila tudi Ljubljana, koje elektrarna bi služila samo kot rezerva. Za investicije za daljnovode in transformatorje so proračunani stroški na 20 milijonov in ima, kakor se čuje, banska uprava že pooblastilo, da najme tozadevno investicijsko posojilo pri Pokojninskemu zavodu proti 8% nemu obrestovanju in 20letni amortizaciji. Vendar tozadevno še niso storjeni definitivni sklepi, ker se iznašajo tako s strani strokovnjakov kakor zlasti tudi s strani ljubljanske mestne občine tehnični pomisleki.

Pač pa je vprašanje obnove cest v dravski banovini rešeno v toliko, da se bo ustanovlil fond, iz katerega se bodo krili izdatki za sistematično obnovo cest po vseh načelih moderne gradbene tehnike. Podlaga tega fonda bi bilo pred-

Zarota proti abesinskemu cesarju

LONDON, 18. aprila. »Daily News« poročajo, da je prišlo v Abesiniji do upora proti cesarju Ras Tafariju, ki ga dolže, da je zastrupil pokojno cesarico Zeodito, ki je pred kratkim nepričakovano umrla. Uporniške čete prodirajo proti glavnemu mestu Adis Abebi in so v prvi bitki že potolkle vladne čete. Pričakuje se skorajšen padec cesarja Tafarija, ker postajajo uporniki od dne do dne močnejši.

Strelna v cerkvi

PARIZ, 18. aprila. V cerkev kopalnice St. Jean de Luz je treščilo med službo božjo. Strelna je udarila skozi streho in je vrgla velik in težak Kristov kip, ki je stal nad orglami, na tla. Kip je padel tik pred oltar in se je popolnoma razbil. K sreči ni bil nihče ranjen in se je duhovniku posrečilo preprečiti tudi paniko med občinstvom. V tej cerkvi se je vršila svo ječasno poroka francoskega kralja Ludovika XIV. z neko špansko princeso. Pozneje so glavni vhod zazidali.

Kosti Zrinskega in Frankopana prepeljejo v Ozaljški

ZAGREB, 18. aprila. Zemske ostanke grofov Petra Zrinskega in Krsta Frankopana, ki so jih po prevratu prepeljali iz Dunajskega Novega mesta v Zagreb in provizorno pokopali v škofovski grobnici zagrebske stolne cerkve, nameravajo sedaj prepeljati v

vsem 60 milijonsko investicijsko posojilo, za katero ima ban že pooblastilo finančnega ministra. Za obrestovanje in amortizacijo posojila bi se uvedla posebna doklada na državno trošarino na bencin v izmeri do največ 100 Din za 100 kg, kar bi predvidoma neslo osem milijonov Din na leto.

Načrte za gospodarsko obnovo Slovenije treba toplo pozdraviti. Zakaj ne, da bo na ta način, z obnovo in izpopolnitvijo ter tehničnim dovrševanjem našega cestnega omrežja na eni strani, ter z možnostjo elektrifikacije zlasti tudi našega podeželnega omogočen nov razmah našega kmetijstva, naše trgovine, domačega in tujkega prometa, ampak bo znatno tudi omiljeno danes še vedno težko gospodarsko stanje, ki je povzročila stagnacija v javnih delih, povzročajoča brezposelnost in bedo tisočev naših rojakov.

Ozaljški, kjer so se vse tozadevne priprave že končale. Stari zgodovinski grad je popolnoma prenovljen, v grajski kapeli pa bo vzdignjena grobnica, ki bo pokrita z močno stekleno ploščo. Grobnica bo električno razsvetljena.

Požar v blaznici

LONDON, 18. aprila. Sinoči je požar popolnoma vpepelil blaznico v Coantrinu. Gasilec in redarjem se je le z največjo težavo in po nadčloveških naporih posrečilo rešiti 280 bolnikov, med njimi 130 žensk, na varno. Oblasti so odredile obširno preiskavo, da ugotove, kaj je povzročilo požar.

Velika avtomobilska nesreča

VALENCIA, 18. aprila. Pri Saguntu je avtobus, poln potnikov, zavozil v neki tovorni avto. Posledice so bile strašne. 12 oseb je obležalo takoj mrtvih, 16 pa jih je bilo težko ranjenih. Na cesti so ležali 200 m daleč sami raztrgani in razmesarjeni človeški udi ter mlake krvi.

Največja žaga sveta zgorela

LONDON, 18. aprila. V Cadizu na otoku Negros (Filipinsko otočje) je zgorela ena največjih, če ne največja žaga trdega lesa na svetu, last ameriške trdnice Isular Lumber. Škoda znaša tri milijone dolarjev (160 milijonov dinarjev). 1200 delavcev je ostalo brez posla.

Vsled preselitve državnega dečjega dispanzerja

iz Slomškovega trga št. 6 v prošnje biva še mariborske oblastne skupščine, ordinira ga. dr. Valerija Valjavec od 22. aprila dalje za svoje Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v državnem zdravstvenem domu, Maribor, Koroščevo ul. št. 3 od 9.30—11. ure.

Zavoj brez lastnika v Tomšičevem dvorcu

Včeraj dop. je neki 12letni deček našel v Tomšičevem dvorcu zavoj z 2 novimi rujavima listnicama, 2 žepnimi urami za otroške igrače, 2 očalami za šoferje, 2 novimi naličnimi peresi in nekaj denarjem. Lastnik naj se javi na mariborski policiji.

V svatbeni obleki v smrt.

V Monte Carlu je izvršila neka nemška državljanka, ki je v tamkajšnji igralnici zaigrala vse svoje premoženje, na romantičen način samomor. Oblekla se je v poročno obleko in se vlegla na divan, ki ga je posula s svežimi cvetlicami. Poprej še pa je odprla plinsko pi-po. Ko so hotelski nastavljenici, opozorjeni po neznosnemu smrdu, siloma vdrli v njeno sobo, so jo našli že mrtvo. Zapustila je pismo na svojega moža, v katerem ga prosi, naj ji odpusti lahkomi-selnost, katero je plačala z lastnim življenjem.

2000 advokatov na Dunaju

Na Dunaju se je te dni radi finančnih neprilik ustrelil tamkajšnji odvetnik dr. Ludovik Schweinburg. Listi ugotavljajo pri tej priliki, da je bilo na Dunaju pred svetovno vojno, ko je bilo še središče velike monarhije, 1500 odvetnikov, dočim jih je dandanes, ko je Dunaj sam še glavno mesto majhne avstrijske republike in ima tudi pol milijona manj prebivalcev kakor poprej, že nad 2.000 odvetnikov, od katerih so nekateri tako slabo gnotno situirani, da ne morejo imeti niti ene pomožne uradnice.

Roparski napad v Puščavi in umor v Kamnici

UMOR V KAMNICI. — RAZVELJAVLJENJE PRVE OBSODBE. — DELNO PRIZNANJE. — OSUMLJENEC RUDOLF KOVAČ OBSOJEN NA 14 LET TEŽKE JEČE.

Kakor smo v »Večerniku« poročali, se je vršila dne 30. januarja pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča kazenska razprava proti dne 29. marca 1. 1909. v Šobru pri Kamnici rojenemu in v Mursko Soboto pristojnemu čevljarškemu učencu v Studencih, Rudolfu Kovaču. Obdolžen je bil, da je dne 24. septembra lanskega leta s pobeglim Rudolfom Mohorkom z roparskim namenom napadel na cesti med železniško postajo Sv. Lovrenc na Pohorju in Devico Marijo v Puščavi posestnika Jakoba Črešnika in Jakoba Vicmana, ki sta se s precejšnjimi svotami denarja vračala z živinskega sejma v Mariboru in da je dne 8. oktobra na poti iz Kamnice proti Sv. Križu nad Mariborom umoril ter oropal posestnika Rudolfa Kanclerja od Sv. Križa in je bil na podlagi krivdoreka obsojen na 15 let robije.

Proti tej obsodbi v prvi vrsti pa proti nepravilni sestavi senata, ki bi ga morali z ozirom na to, da je bil Rudolf Kovač v času, ko je dejanji izvršil, še starejši nedoletnik, tvoriti samo trije sodniki, je obsojeni po svojem zagovorniku dr. Maksu Šnuderlu prijavil pri kasacijskem sodišču v Zagrebu revizijo in pritožbo. Pri tem je navajal tudi, da indici-je glede Kovačeve krivde na roparskem umoru Rudolfa Kanclerja niso dovolj zgoščene, da bi se mogel obsoditi. Stal sedmorice je temu ugovoru ugodil, razsodbo z dne 30. januarja razveljavil in odredil novo razpravo, ki se je vršila včeraj dopoldne pred senatom trojice, katerega so tvorili gg. sodniki Posega, Tombak in Mikluš; zapisnik je vodil g. Dev, državno tožilstvo je zastopal g. dr. Sever, Kovača pa je zagovarjal g. dr. Šnuderl.

V nasprotju s prvo razpravo, pri kateri je Rudolf Kovač tajil krivdo na sodelovanju pri napadu pri Devici Mariji v Pu-

ščavi, kakor tudi na roparskem umoru Rudolfa Kanclerja, je včeraj prvo dejanje odkrito priznal. Povedal je, da ga je k temu nagovoril Rudolf Mohorko, kateri da je pri napadu tudi uporabljal nož, dočim se je on lotil enega izmed obeh posestnikov samo s pestjo. Kakor prvič, je pa tudi sedaj najodločneje zanikal, da bi bil v kakršnikoli zvezi z umorom Rudolfa Kanclerja, katerega da ni poznal in zanj sploh ni vedel. Priznal je, da kritičnega dne res ni delal, ampak je, ker ga je bolela glava in se je jutraj skregal s svojo gospodinjjo, pri kateri je stanoval, pohajkoval po mestu, bil na živinskem sejmišču, pri Treh ribnikih, na vojaškem vežbališču itd. Ni pa priznal, da bi bil zvečer v Kamnici, kakor sta trdili dve tamkajšnji prič.

Razpravljanje se je tokrat omejilo le na izpraševanje osumljenca in na citanje izpovedi številnih prič in raznih zapisnikov, iz katerih je bilo mogoče točno in pregledno rekonstruirati ves potek preiskave, ugotovitev indicij in vseh v poštev prihajajočih okoliščin. Zagovornik je v svojem zagovoru izpodbijal veljavnost, odnosno zadostno zgoščenost indicij in zahteval za prvo dejanje milo kazni, za drugo pa popolno oprostitev, dočim je državni tožilec vztrajal pri mnenju, da je obtožene kriv in da ga je treba kaznovati v obeh primerih.

To poslednje mnenje si je po dolgem posvetovanju osvojil tudi senat in je v svoji razsodbi izrekel, da je Rudolf Kovač kriv obeh zločinov, napada v Puščavi in umora Rudolfa Kanclerja ter se zaradi tega obsodi na 14 let težke ječe, povračilo 2500 Din dedičem umorjenega ter plačilo vseh ostalih stroškov in taks. Zagovornik je tudi proti tej razsodbi prijavil vzklic, in sicer zaradi previsoko odmerjene kazni.

II. in avstrijski cesar Jožef II. na Krimu, formirala iz sto žen in deklet četa Amazonk, katera je v vasi Kajduk sprejela in spremljala oba vladarja. Ustanoviteljica te čete je bila Helena Ivanovna Zurandova, vdova po kapitanu Zurandovu, precej ekcentrična dama, ki je pozneje poročila državnega svetnika Feodora Židanskega.

Helena Zurandova je polna sovraštva do moških in stremi po emancipaciji žen, ter hoče tudi vse članice svoje čete vzgojiti v tem duhu.

Popolnoma drugačen je dvorjanski pustolovec Feodor Židanski, ki si vtepe v glavo, da se mora Helena, največja nasprotnica moških, zaljubiti v njega. Prilika nanese, da ga preoblečenega v kmečko dekle, sprejme Helena med svoje amazonke in v svojo osebno službo. Zgodi se pa, kar ni pričakoval. Resno se zaljubi v Heleno in se ji končno razkrije kot moški. Feodor in Helena postaneta srečen par.

Parmova glasba je bogata sladkih melodij. Že uvertura razodeva genialnega skladatelja, ki je bil tudi kot instrumentator mojster. Ljubke solotočke, dueti, terceti, zbori, vesele koračnice, vse to se vrsti eno za drugim in daje umotvoru poseben čar. Molitev »Angelus«, kvintet »Sesterski poljub«, arieta Helene v II. dejanju, kjer je Parma sijajno uporabil slovensko narodno pesem, so pravi glasbeni biseri.

Pred leti so bile Parmove »Amazonke« senzacija našega Narodnega gledališča in upamo, da bodo tudi sedaj imele isto privlačnost.

Koncert v parku.

Na velikonočni ponedeljek, 21. t. m. se bo od 11. do 12.30 vršil prvi letošnji koncert vojaške godbe v parku. Spored je sledeči: 1. Goldmark: Koračnica »Kraljice od Sabe«. 2. Delibes: Suita iz baleta »Silvia«. 3. Verdi: Uvertira k operi »Arnoldo«. 4. Parma: Fantazija iz opere »Ksenija«. 5. Donizetti: Romanca in duet iz opere »Lukrecia Borgia«. 6. Svoboda: Pozdrav omladi: koračnica.

Mariborski in dnevni drobiž

Godbeno društvo »Lira« v Krčevini

Novi odbor, ki je bil izvoljen zadnje nedelje, daje s predsednikom g. Rustjo polno jamstvo, da bo z vnebo deloval v smislu društvenega namena. So v odboru mladi moške in mladeniči, ki jim ne manjka niti potrebne volje niti gorečnosti za stvar; ravnotako je med tačasnimi približno 250 člani društva večina mladih ljudi. Društvo se je ustanovilo lanske jesen — naj potem po zaslugi kogarkoli — poglavito v ta namen, da vzdržuje instrumentalno glasbo in skrbi za godbeni naraščaj, vse drugo glede namena bi prihajalo v poštev šele nekako v drugi vrsti. Mnogo je tako v Krčevini kakor v Koških mladih fantov, ki si žele muzikalne naobrazbe in bi taka bila tudi mestna, ker pomeni dvig srčne kulture. Kapelnik g. Polič je godbene vaje začel z znanimi lajtersperškimi godbeniki, od katerih pa so nekateri počeli delati zmedo in so se končno odcepili od društva, menda zato, da lahko včasih zagodejo še kak »nemški« komad, kakor se je izrazil njihov zastopnik na letošnjem rednem občnem zboru. Prejšnji predsednik društva je kazal izpočetka sicer dobro voljo za delo, a ko je spoznal nedisciplino nekaterih odbornikov, je sklenil odložiti mesto predsednika. Ta njegov sklep in zmeda v društvu — oboje je dalo povod izrednemu občnemu zboru minule nedelje, na katerem so se društvene zadeve zlasti po zaslugi predsednika Zveze kulturnih društev gda. A. Skale dobobra razčistile, in se je društvo postavilo na stališče, na katerem mu je nadaljnji obstoj in razvoj zasiguran. Sejalci nesloge v društvu so se umaknili, člani pa, ki so tačas v društvu, hočejo red in delo, napredek v muzikalni izobrazbi godbenega naraščaja. V pridobivanju novih društvenih članov v Mariboru in bližnji okolici je bil zadnje tedne kapelnik Polič izredno agilen. To dokazuje dejstvo, da je sam nabral okoli 100 novih rednih, podpornih in ustanovnih članov, po večini mladeničev, ki niso bili do sedaj člani nobenega godbenega društva. Iz teh mladeničev in mladih mož si je sestavil novo godbeno kapelo, ki jo pridno vežba v hiši sedanjega društvenega podpredsednika g. Vogrinca, razven tega pa tudi poučuje dečke in deklice v šolskoobvezni starosti. Ker zanimanje za društvo narašča in mu pristopajo vedno novi člani, zato ni dvoma, da bo društvo v smislu svojih pravih propevalo. Mesečna članarina znaša 3 Din, ki jo zmore vsakdo, podporna članarina mesečno 5 Din, dočim plačajo ustanovni člani enkrat po 120 Din.

V društvu so bili poprej tudi nekateri člani, ki so se v svoji preprostosti spodtikali ob nazivu »Lira«, češ, to je italijanski denar; tem je bilo treba ponovno dokazovati, da so v zmoti, ker naslov društva pomeni starogrško godalo »lira«, s katerim so Grki na svojih narodnih svečanostih in domačih zabavah spremljevali petje; na »lira« pa so tudi brenkali, kadar so njihovi izvoljenci proizvajali narodne in umetne plesje.

Tako smo nverjeni, da se je godbeno društvo »Lira« na sicer nekoliko burnem izrednem občnem zboru dne 13. aprila dvignilo iz prej neprijetnega položaja na edino pravo stališče reda in dela, da je šinil vanje nov duh. Vse to pa opravičuje nado, da bo ob pričakovanju delavnosti novega odbora in dobre volje članstva društvo razvijalo v bodoče zadovoljivo plodonosno delavnost in prej ali slej moglo pokazati javnosti tudi uspehe. Posebej moramo poudariti, da se goji in bo gojilo med člani in v godbeni kapeli narodno in državno edinstvo.

Za ubogo rodbino pod mostom

so izročili upravi »Večernika«: Neimenovana 20 Din, Kravos 10 Din.

Za nesrečne pogorelce v Zaluki

so poslali upravi »Jutra« v Mariboru: Nameščenci tvornice Doctor in drug 820 Din, Milica Šaup 15 Din, Angela Porekar 10 Din, skupaj 845 Din. Naj bi našli še več posnemovalcev. Dvakrat da, kdor hitro da! —

Izredna seja mariborskega mestnega občinskega sveta

bo v sredo 23. tm. ob 18. v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu so sledeče zadeve: poročilo župana glede zahteve banske uprave za tlakovanje Trojanjske ceste in glede učiteljske stanarine, spopolnitev upravnega odbora Mestne hranilnice, pritožba Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev in zadruga doma proti stavbnemu dovoljenju in končno otvoritev kopališča na Felberjevem otoku. —

Smrtna kosa.

Umrli ste: včeraj pop. v splošni bolnici gospa Kunigunda Židman, vdova po kovaškem mojstru, stara 79 let, danes dop. pa v Krekovi ulici 18 gospa Ana Trattner, soproga slikarskega mojstra, stara 48 let. Blag jima spomin! —

Po ceni meso kozličkov.

Jutri ob 9. se bo na prosti stojnici pri mestni klavnici prodajalo konsumentom meso 3 kozličkov, ki so bili včeraj na trgu zaplenjeni. Cena 18 Din za 1 kg.

Po 70 letih vožnje po svetu

je umrl 16. tm. v Sv. Juriju ob Pesnici Avguštin Škrinjar, poznan splošno pod imenom »Ština« pri vseh, ki so ga poznali. Umril je ravno na svoj 87. rojstni dan, zakaj rojen je bil 16. aprila 1830. Vedno si je želel, da bi bil pokopan iste gde dne in ob isti uri, kakor Jezus Nazarenski. Po čudnem zaključju se mu je ta želja izpolnila, zakaj baš danes na Veliki petek ob 9. dop., ko cerkev polaga v grob Jezusa Nazarenca, so ga položili na farnem pokopališču v Sv. Jurju k večnemu počitku. Po svetu je vozil od svojega 17. leta, torej polnih 70 let. Po lastnih zapisnikih je absolviral 476.000 km. —

Prijateljem pok. dr. Brunčka.

Poziv, ki sem ga pred meseci naslovil na prijatelje pok. srezkega poglavarja dr. Brunčka, naj darujejo za njegov nagrobni spomenik, je imel ta uspeh, da se je nabralo dosedaj 1600 Din. Ta znesek pa je nekoliko premajhen za primeren spomenik. Zato se še enkrat obračam do številnih prijateljev, znancev in stanovskih tovarišev pokojnika s prošnjo, naj prispevajo v označen namen. Osobito velja to za njegova nekdanja službena mesta, ki se še niso odzvala. Pripominjam, da sem si za to akcijo izposloval pristanek pokojnikove gospe vdove. Prispevke prosim na Obrtno banko, podružnica Ljutomer ali na podpisane. — Jan Baukart, Ljutomer. —

Mestna hranilnica

javlja, da na velikonočno soboto ne uraduje. — 140

Zahvala.

Izrekamo najpristrčnejšo zahvalo vsem tvrdkam, ki so se požrtvovalno odzvale naši prošnji ter nam darovale za tombolo v prid počitniške kolonije na Pohorju prav lepe in številne dobrote ali pa denarne prispevke. Zlasti se tudi zahvaljujemo našim članicam, ki so izpopolnile zbirko dobrot z okusnimi ročnimi deli. Izrečena bodi zahvala še občinstvu, ki je tako marljivo poseglo po tombolnih kartah. Vsestranski odziv nam je omogočil razveseljiv gmetni uspeh. Čisti dobiček tombole z denarnimi prispevki, darovanimi ob tej priliki, znaša skupno Din 35.583.20 Din. Denar uporabimo za izpopolnitev naprav počitniške kolonije na Pohorju. — Mariborsko slov. žen. društvo. —

Kravate, kravate,

same kravate v Vetrinjski ul. 24, K. Pečenko. Izbira in cene rekordne. 1082

Podružnica Ivana Legata v Ljubljani.

Kakor čujemo, ustanovi tukajšnja trgovina s pisarniškimi stroji, Ivan Legat podružnico v Ljubljani. Ne dvomimo, da bo trdka tudi v Ljubljani s prvovrstno kvaliteto dela in blaga in solidno in vzorno postrežbo potrdila sloves, ki ga uživa v Mariboru. 1171

Tovariši - akademiki!

Jutri, v soboto, 19. t. m., ob 11.30 se slikamo pri fotografu Japlju za spomin na prvi decenij našega društva. Pridite vsi! 1174

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Petek, 18. aprila. Zaprt.
Sobota, 19. aprila. Zaprt.
Nedelja, 20. aprila ob 15. uri »Takrat v starih časih«. Znižane cene. Kuponi. Zadnjikrat. — Ob 20. uri »Caričine Amazonke«. Premijera.
Ponedeljek, 21. aprila ob 15. uri »Rigoletto«. Navadne operne cene. Gostovanje ge Tinke Wesel-Polla. — Ob 20. uri »Netopir«. Znižane cene. Kuponi. Gostovanje gđ. Šuštarjeve.

Velika noč na marib. odru. Na velikonočno nedeljo ob 15. uri se vprizori Stolzova melodijozna opereta »Takrat v starih časih« pri znižanih cenah in zadnjič v sezoni. Zvečer ob 20. uri bo po desetletnem presledku letošnja premijera najbolje slovenske opere Parmovih »Caričinih Amazonk«, ki je tudi v inozemstvu dosegla zelo velike uspehe. Režira g. Rasberger, dirigira g. Hercog. — Na Velikonončni ponedeljek, 21. t. m. se poje popoldne ob 15. uri Verdijev popularni »Rigoletto«, da se tudi okoličanom nudi redka prilika slišati slavno koloraturno primadono go. Tinko Wesel-Polla, ki gostuje kot Gilda. — Zvečer ob 20. uri se ponovi Straussova divna opereta »Netopir« pri znižanih cenah. Gostuje gđ. Šuštarjeve v vlogi sobarice Adele.

Caričine amazonke

(Opereta v treh dejanjih. Spisal D. A. Borum, glasbo zložil Viktor Parma. Dirigent: Lojze Herzog, režiser: Pavel Rasberger.)

Ta opereta, ki je nedvomno najboljšo delo našega pokojnega skladatelja Viktora Parme, zasluži že skoro ime komične opere, ker ni v njej nič frivolnega in lascivnega. Libreto, ki je izboren, se naslanja na neki feliton G. Jesipova in tega je Borum sijajno izdelal.

Po virih iz carskega arhiva v Petrogradu se pripoveduje, da se je na ukaz knez Potemkina spomladi l. 1787, torej v času, ko sta se nahajala carica Katarina

Izvor in svojstva kokaina

RASTLINA KOKA IN NJENI LISTI. — KOKAIN V MEDICINI. — OPOJILO IN POSLEDICE.

V enem izmed prejšnjih naših člankov smo opisali opij in morfij, poleg teh dveh mamil je pa, vsaj po imenu, tudi najširši slojem znan kokain. To mamilo, ki ni nič manj nevarno in škodljivo kakor prvi dve, se po raznih kemičnih predelavah pridobiva iz listov rastline »coca«, ki raste kot nizko drevo v južnoameriških državah Peru, Boliviji in sosednih pokrajinah. Posebnost delovanja listov te rastline na živčni sestav človeka je bila znana že prastarim in izumrlim ljudstvom Južne Amerike, kjer je uporaba še dandanes zelo velika. Še dandanes namreč ne pozabi noben južnoameriški Indijanec, ki je namenjen na dolgo in naporno pot in ki mora prenašati težka bremena, vzeti s seboj vrečico, napolnjeno z listi koke, ter nekoliko apna in pepela nekaterih rastlin.

Kadar se tak človek potem počuti trudnega in zbitega od hudih in dolgih naporov, vtakne v usta nekoliko listov te rastline, pomešanih s pepelom in apnom, in prične to mešanico žvečiti. Kmalu se poprej trudni popotnik zopet počuti popolnoma svežega, povrnejo se mu izgubljene moči, zatrtja je v njem vsaka sled gladi in žeje, pozabljeni so vsi prejšnji napor in teža bremena, pod katerim se je ure in ure krivil njegov hrbet. Samo zvečenje listov koke ga zamore usposobiti za nadaljevanje poti, za prenašanje gladi in žeje. Prijetna, osvežujoča moč, ki jo vsebujejo listi koke, izvira od v njej se nahajajočega kokaina. Kokain sam je tedaj le sestavina teh listov, ki jo je treba šele kemično izločiti.

Delovanje kokaina se očituje v tem, da to opojilo paralizira vse končne izrastke čutnih živcev, bodisi na površini naše kože, bodisi na sluznicah, ki pokrivajo notranje dupline in vode našega telesa. Zaradi tega postane popolnoma neobčutljiv oni del telesa, ki je prišel v neposredno dotiko z raztopino kokaina. Spričo teh in podobnih svojstev je pomen kokaina v zdravilstvu zelo velik in se uporablja posebno v kirurgiji. Ker je pa koža neprodorna, jo lahko napravimo

neobčutljivo samo s podkožnimi injekcijami. Tako se dandanes vrši marsikatera operacija pod njegovim dobrodelnim vplivom in pri popolni zavesti bolnika. Z injekcijo kokaina se doseže neobčutljivost bolnega mesta in se bolnik ne izpostavlja raznim nevarnostim, ki jih krijejo v sebi druga taka anestetična sredstva, katera v nasprotju s kokainom, uspavajo ves organizem in ga delajo neobčutljivega za vse, kar se godi na njem in krog njega.

Kakor je uporaba kokaina v zdravilstvu neprecenljivega pomena, tako kvarna in usodna pa je njegova zloraba v opojne namene. Kljub vsemu strogemu policijskemu nadzorstvu cvete trgovina s tem strupom moderne dobe na neverjeten način. Dočim pa morfij zahteva brizgalko, da ga spravimo pod kožo in s tem v našo kri, pri kokainu to ni baš potrebno. Način uživanja in uvajanja tega opoja v človeški organizem je zelo enostaven in lahek. Zadostuje namreč že, da dobro ponjuhamo ščepec tega prahu, pa se pokažejo učinki, ki se v bistvu ne razlikujejo od onih, povzročenih po zvečenju listov koke, samo da moderni uživalec kokaina ne išče v opoju bodrila za svoje telesne napore, temveč išče leka, ki zamore vsaj za trenutek omamiti njegovo dušo in ga pahni v pozabljeno. Sprva se kokainist počuti živahnejšega, poveča se mu zmoglost kakršnegakoli dela in opravka. Z večjimi dozami nastopi neko stanje blaženosti in popolne sreče, v katerem ima človek občutek, kakor da bi se duša in telo ločila od ostalega sveta. Končno pa zapade v spanje, ki je včasih globoko in brez sanj, drugokrat pa izpolnjeno s prijetnimi vizijami.

To stanje pa traja malo časa; kmalu se vrne zavest, kateri sledi glavobol in občutek splošne pobotosti. Vse to pa more odstraniti zopet le nova doza kokaina. To se potem ponavlja, nastopi kronično zastrupljenje in posledica je še mnogo hujše in večje prepadanje organizma kakor pri morfij in opiju.

Ali je rak ozdravljiv?

ZANIMIVE IZJAVE ČEŠKOSLOVAŠKEGA ZNANSTVENIKA.

Znani češki znanstvenik in eden najznamenitejših raziskovalcev raka prof. dr. Ostrčil je imel nedavno v Pragi na željo češkoslovaškega društva za raziskovanje in pobijanje raka predavanje o vprašanju ozdravljivosti raka. Zanimivo je, da je kot uvod k svojemu predavanju izrekel pozitivno trditev, da je rak in da je zlasti rak na maternici ozdravljiv.

Seveda pa — je potem podrobno izvajal na podlagi konkretnih podatkov in fotografskih posnetkov nešteti slučajev — je pa to mogoče samo, dokler ni bolezen zavzela že gotovega obsega. Glavno pri boju zoper raka je pravočasna diagnoza, ki pa zahteva od občinstva razumevanje splošnih higijskih principov. Učinkovito pobijanje raka je nemogoče brez sodelovanja med zdravniki in laiki. Rak je tvorba, ki naglo menja svoj prvotni položaj in je zato zelo važno, da se udušijo že njegovi početki.

Doslej se je iz cele vrste preizkušenih in priporočenih zdravilnih sredstev obneslo samo dve: operacija in obsevanje z radijem in röntgenom. Najboljše so doslej organizirali borbo proti raku ginekologi in so mednarodne statistike o zdravljenju raka na maternici do danes najboljše in najbolj poučne. Te statistike kažejo, da je bilo doslej krog 20% vseh slučajev raka na maternici brez ozira na to, kako je že bolezen napredovala, trajno ozdravljenih, deloma z operacijo deloma z obsevanjem, 35% pa od onih slučajev, ki so bili v začetnem odnosno operabilnem stadiju. Z obsevanjem je bil ozdravljen znatni del onih slučajev, ki se z operacijo niso dali več ozdraviti in je primarna umrljivost po obsevanju bistveno manjša nego po operaciji. Zato mnogi ginekologi dajejo zdravljenju raka z obsevanjem prednost pred operacijo.

Seveda je kljub dosedanjim uspehom pri zdravljenju raka medicina še daleč od svojega cilja. Zato se v vseh zdravniških laboratorijih in na klinikah mrzlično dela na izpopolnitvi dozdajnih metod in na raziskovanju novih. Prof. dr. Ostrčil je na svoji kliniki v zadnjem času uvedel novo, svojo metodo, o kateri je poročal tudi na II. kongresu češkoslovaških röntgenologov in radiologov v Pragi.

Metoda dr. Ostrčila obstoji v sledenjem: rak se najprej operativno odstrani, v rano se aplicira radij, v njeno okolico pa oljna emulzija srebra ali Wolframa, ki se jo pridobi potom emanacije radija. S tem se prepreči širjenje raka iz prvotne lege. Istočasno se obseva bolnik z röntgenom. Izkušnje s to metodo tekmo zadnjih 3 let so dale rezultat, da je 66,6% vseh, ki so bili na ta način zdravljeni, ostalo pri življenju, kar gotovo mnogo pomeni.

Problem samomora

Problem prostovoljne smrti postaja v vseh večjih mestih vedno bolj pereč. Število samomorov namreč strahno narašča. Treba je samo primerjati predvojne letnike časopisov z današnjimi, pa postane vsakomur takoj jasno, da je samomor sedaj že vsakdanji pojav. V Berlinu, kjer je število samomorov nenehno veliko, so ustanovili pred kratkim ligo za reševanje samomorilskih kandidatov, ki ima nalogo, da nudi takim nesrečnejšem pomoč. Seveda pa je veliko vprašanje, ali morejo imeti take akcije uspeh, ker je problem samomora končno v najtesnejši zvezi z gospodarskim problemom. Dokler bosta brezposelnost in gospodarska kriza tako močno uplivala na življenje človeka kakor dandanes, toliko časa problem samomora ne bo rešen.

Anekdote

Arturo Toscanini je imel v milanski Scali dirigirati koncert. Pri vходу ga je nagovorila neka dama:

»Srečna sem, da sem Vas dobila. Pri blagajni ni mogoče dobiti več nobene vstopnice. Ali bi mi hoteli Vi poskrbeti en sedež?«

»Ljuba gospa,« je odvrnil Toscanini, »jaz morem razpolagati samo z enim prostorom v operi in tega Vam prav rad odstopim.«

»Iskrena hvala! In kje je ta prostor?«

»Na podiju, milostiva!«

Neka dama je prišla k znamenitemu dirigentu Hansu Bülowu in ga prosila, naj preizkusi glas njene hčerke. Obe dami ste nastopali zelo samozvestno, kar Bülowu nikakor ni ugajalo.

Deklica je zapela dve pesmi. Ker kapelnik ni takoj podal svojega mnenja, ga je njena mati precej nepotrpežljivo vprašala: »Torej, gospod Bülow, kaj mi svetujete?«

»Milostiva,« je odgovoril Bülow, »svetujem Vam, da pošljete svojo hčerko v kako trgovino s kolonialnim blagom!«

»V trgovino s kolonialnim blagom?«

kako pa si to predstavljate, gospod profesor?«

Bülow rezko: »Vaša hčerka ima namreč vse polno rozinov v glavi, v vratu pa polno mandljev!«

In dama je takoj vsa poparjena in osramočena odšla.

Spontini, nekdanji generalni ravnatelj berlinske Velike opere, je bil v večnem strahu, da ga ne izpodrine Meyerbeer.

Nekoč si je komponist Spontini ogledoval egiptške starine, ki so bili razstavljene v gornjih dvoranah pariškega Louvra. Obstal je zamišljeno pred krasno mumijo egiptčanskega kralja Amenofisa, pod katerim so morali Izraelci zapustiti Egipt, ter je rekel končno: »Nesrečni faraon! Ti edini si kriv moje nesreče. Ako ne bi ti izgnal Židov iz svoje dežele, bi bili še sedaj tam in mene ne bi ogrožale in izrinila Meyerbeer in Mendelssohn, ki dirigirata sedaj v Berlinu mesto mene Veliko opero in dvorne koncerte.«

Spontini je nekoč posetil Boieldieu na njegovem stanovanju. Boieldieu je hotel končno spremiti svojega gosta do vrat. Zafkljivi Italijan Spontini je pri tej priliki zaničljivo pripomnil: »Gospod tovariš, Vi se vse preveč bavite s spremljevanjem!« — Boieldieu, slavni komponist »Bele dame«, jedrnato: »Hotel sem Vam samo pokazati vrata.«

Največja zasebna jahta sveta

Mr. Williams, ameriški milijarder, ki je novinec v ameriški denarni aristokraciji, se že delj časa bavi z mislijo, da bi potolkel rekord Morgana, ki ima za enkrat še največjo luksuzno jahto (brzojadrnico) sveta. Sklenil je v hamburški ladjedelnici naročiti jahto, kakoršne svet še ni videl: 8000 ton dislocamenta, 123 m dolžine, 18 vozlov maksimalne brzine, 80 mož posadke itd. Jahta bi bila večja nego prvi transoceanski parniki moderne tipa, in bo urejena tako, da bo poleg rodbine mr. Williamsa in posadke imelo prostora še kakih 20 gostov. Jahta bo stala krog poldrugo milijardo dolarjev, torej znatno več nego je stala Morganova. Letni stroški za vzdrževanje bodo znašali 15 milijonov dolarjev, ne

vračunavši razne izredne izdatke za ladijske svečanosti in reprezentančne prireditve. To si pač lahko privoščijo samo ameriški milijardar. Američani pa zamerijo mr. Williamsu, da pusti graditi svojo ladjo v Hamburgu, v času, ko se ameriška ladjedelska industrija duši v težki krizi. Predbacivajo mu pomanjkanje narodnega ponosa in navajajo slučaj kot dokaz, da ameriški veleindustrialec, ki na eni strani vpije po zaščitnih carinah, krije svoje osebne potrebe tam, kjer jih dobi najceneje.

Krilenko imenuje sovjetske oblasti bande razbojnikov.

Glavni državni tožilec Sovjetske Unije Krilenko je objavil v časopisih rezultate svojih inspekcijskih potovanj po Sibiriji. Krilenko trdi, da sovjetske oblasti v mnohih krajih postopajo z narodom ne kot predstavniki državne oblasti, ampak kot banda razbojnikov. Naštevajoč razne slučaje nasilij sovjetskih organov, imenuje Krilenko delovanje krajevnih sovjetskih uprav — razbojniško samovoljo.

Sport

Iz glavne skupščine LNP.

Na občnem zboru LNP dne 16. t. m. je bil izvoljen sledeči novi odbor: predsednik Miloš Rybař (Primorje); I. podpredsednik: Stanko (Svoboda); II. podpredsednik: inž. Debelak (Primorje); tajnik I: Kuret (Prim.) tajnik II: Kovač (Svob.); blagajnik: Šetina (Prim.) odborniki: Novak (Krakovo), Vospornik (Natakar), Marinič (Žel.), Dorčec (Slovan), Bostič (Trbovlje), Kralj (Svoboda) Buljevič (Prim.), Betetto (Ilirija), Kemperle (Grafika), Logar (Krekovo), Kuljiš (Prim.) Malovrh (Svob.) Sedanja večina v LNP obstoi iz sedmih od 24 klubov in ima 16 odbornikov. Opoziciji 11 klubov so dali 2 odbornika, a še ta dva sta sodelovanje odklonila.

Na glavni skupščini so bili odobreni trije predlogi:

1. Upravni odbor LNP-a se pooblašča, da po svoji uvidevnosti odredi število klubov v I. in II. razredu v Ljubljani za bodoče prvenstvo leto 1930/31, event. pogoje za vstop iz nižjega v višji razred — v kolikor ni to odredeno v pravilih. Nadalje, da uredi upravni odbor LNP-a način, tekmovanja, če smatra za potrebno, med rezervami in juniorskimi moštvi prvorazrednih klubov.

2. Upravnemu odboru LNP-a se prepuščajo proste roke v pogledu izvršitve proslave 10letnice LNP-a.

3. Upravni odbor LNP se pooblašča, da takoj uvede potrebne korake pri JNS in ZNS v pogledu eliminiranja nogom. sodnikov, ki so izraziti eksponenti-klubski, ki izzivajo izgrede na igriščih in ne kažejo volje, da bi v dovoljni meri objektivno vodili tekme. Predvsem naj ukrene u. o. LNP potrebne korake pri JSS in ZNS, da se stori principiellen zaključek, po katerem ne more voditi tekem sodnik, ki je član ali pristaš kluba, katerih moštva nastopajo. Izjema velja le, če se oba kluba strinjata s tem sodnikom.

Dunajski nogometaši ne pridejo.

Nogometna tekma med SK Post Dornaj in SK Rapid, ki bi se morala odigrati dne 20. t. m., je odpovedan in se bo vršila pozneje. Tudi hazenska tekma med ISSK Mariborom in SK Muro se ne bo vršila dne 20. aprila. Velikonočni prazniki bodo torej letos brez tekem.

V mojem specialnem oddelku se vrši

VELIKA PRODAJA OSTANKOV

IN PARTIJ/KEGA BLAGA

različ. galanterijskega in modnega blaga, drobnarij, pletenin in igračk.

Prodajajo se velike količine čipk in ostanki vezenin, nogavic, puloverjev, telovnikov, damskega perila, usnjenegega blaga, toaletnih potrebščin, predtiskarije, igračke, porcelan, steklenina l. t. d. 984

Izredna prilika za nakup, tudi za preprodajalce!
Franc Kormann, Maribor, Gosposka 3

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

74

Toda njegova razburjenost se je poglobila in njegovemu obrazu se je vrnil tisti izraz brezskrbne smelosti, ki je bil zanj tako značilen; in ko se je grof Alma okrenil k njemu, hoteč ga nekako vprašati z očmi, mu je lahko odgovoril z najnaravnejšim tonom:

»Ah, to je vaša prestolnica, gospod grof... Lepo mi je... Častitam vam...«

»Kaj pravite o utrdbah?«

»Pravim, da se v takih utrdbah upam sam boriti proti dvajsetim tisočem mož...«

»Ena točka je vseeno šibka...«

»Vidim; soteska, po kateri jezdiva, dopušča sovražniku, da se približa in vas preseneči...«

»Da! Prav to je Cezar poskusil naskok...«

»Saj je bil odbit?...«

»Z velikim trudom!« je odgovoril grof in zavzdihnil... Dajva, vitez, še malo dira po tej cesti, pa sva v Montefortu...«

»Kier vas bodo glasno pozdravljali, verjemite mi...«

Grof Alma je zmajal z glavo in se spustil v galop, s tisto znano naglostjo slabičev, kadar se naposled vendarle odloči. Ragastens je jezdit za njim, izkušaje si zapomniti najvažnejše prehode v soteski, nad katero so se obešale na desni in levi ogromne grmade skal...

In že sta razločno slišala čudni šum, ki je prihajal iz mesta, zvonjenje zvonov in svečane glasove fanfar.

»Kaj pomeni to?« je zamrmral grof in prebledel.

»Videla bova... Bogum, smrt božja! Pokažite se kakor poveljnik armade, ki se vrača s pohoda, ne pa kakor skesan begunec!«

Mehki grofovi naravi so bile te krepke, surove besede kakor udarec z bičem.

»Bogme,« je zamrmral. »prav imate!«

dvigalnem mostu so ga osuplo pogledali; celo povelju. Minuto kasneje se je grof ustavil pred vrati Monteforta, kjer se je soteska končavala. Vojaki na straži ob joči častnik se je zdel ves poražen. Ragastens se je obrnil naravnost k temu častniku.

»Dajte no, gospod,« je dejal, »ali ste izgubili glavo! Vaš gospodar, njegova Visokost grof Alma se vrača z nevarne poizvedbe; ki ga je skoraj stala življenje. Česa pa še čakate, da mu izkažete časti?«

Te besede, ki so obenem pojasnjevale grofovo odsotnost in tvorile hudo očitano zaradi častnikovega vedenja, so napravile nanj tisti učinek, ki ga je Ragastens namerjal.

Prepričan kakor vsi drugi, da je grof Alma zapustil Monteforte z namenom bežati v Rim, je častnik izprva sprejel grofovo vrnitev s popolnim nerazumevanjem. Spretno Ragastensovo pojasnilo pa je povzročilo v njegovi glavi nenaden preobrat.

»Visokost,« je zajekal, »odpustite!... Presenečenje!... in veselje... saj smo se tako vznemirjali!...«

In naglo je postavil dvajsetorico stražnikov, ki jim je bil načelnik, v vrsto.

»Recite jim besedo!« je šepnil Ragastens grofu.

»Gospod,« je dejal grof častniku, »odpuščam vam vašo nepozornost zaradi dobrih vesti, ki jih prinašam. Vojaki, posrečilo se mi je dognati moči sovražnika; te skrbi niso, hotel prepustiti nikomur drugemu. Pogum, in zaupajte! Mi smo močnejši, zmaga je naša!...«

»Živel grof!« so kriknili vsi vojaki kakor en mož.

S tem je bilo opravljeno. Grof Alma, ki se mu je vračala nada spricho lahkote, s katero so se stvari vršile, dočim si je on predstavljal vse polno neprekoračljivih zaprek — grof Alma je pomignil Ragastensu.

»Gospod,« je dejal ta častniku, »sprejmite njegovo Visokost do palače...«

In ko je častnik z osuplim presenečenjem pogledal tega tujca, ki mu je dajal povelja, je grof dodal:

»Ubogajte mojega pribočnika, gospod...«

Častnik je salutiral in hitel vrstiti svoje moštvo.

»Tovariš,« je dejal Ragastens, sklonivši se k njemu.

»ne ganite se do palače in dobro ubogajte moja povelja, pa vam jamčim, da je vaša sreča!...«

Častniku se je mahoma zasvetilo, da se godi nekaj nenavadnega in da s slepo pokorščino lahko zares zagotovi svojo srečo. Njegov sklep je bil še ta trenutek storjen. Postavil se je pred svoje ljudi, dvignil meč in pričel korakati, kriče:

»Živela njegova Visokost! Slava grofu Alma!...«

Mala četa se je odpravila proti palači, spremljana že zdaj od vojakov in preprostega ljudstva v prazničnih oblekah, ki so vsi kričali »Živel grof!« ne da bi vedeli zakaj, kakor uro poprej niso vedeli, zakaj kriče »Smrt mu!«

A najsi so bili ti dogodki in preokreti še tako nagli, vest o vrnitvi grofa Alma se je širila z bliskovito brzino. Besede, ki jih je bil govoril vojakom, so šle od ust do ust. Grof je bil ogledal sovražnikove priprave. Grof je tvegalo svoje življenje. Z običajno gibljivostjo vseh množic je ves Monteforte, kolikor ga je bilo na ulicah, hrupno pozdravljal grofa, ki ga je še dopoldne po splošnem nimenju trebalo obesiti ali zabosti...

»Kaj sem vam rekel?« je dejal Ragastens s sijočim obličjem.

»Prav ste imeli gospod... Toda kaj pomenijo te oddaljene fanfare in te praznične obleke?...«

Spremljano, ki se je bilo zbralo okrog grofa Alma, je stopilo ta hip na veliki trg pred palačo... V istem hipu pa je stopilo na isti trg iz druge ulice drugo spremstvo, še bolj sijajno in še glasnejše; in dočim je prvo klicalo »Slava gospodu grofu!« se je dvigalo iz drugega nepretrgano klicanje, ki sta ga grof in Ragastens le polagoma razbrala:

»Živel naš poveljnik knez Manfredi! Slava mladi knezinji Manfredi!«

Ragastens se je dvignil v stremenih. Petdeset korakov od njega, onostran burnega vihtenja čepic in pasov, se mu je prikazala bela postava v blesteči kočiji. Bila je Primavera...

(Nadaljevanje sledi.)

Za

1159

gospode

Elite

najlepša izbira v

Jurčičeva 9

Specijalni trgovini za moško modo

Vinotoč pri Geču, Počehova 340,
Lajtersperk, zadnja postaja lajters-
perške avtobusne linije, zopet odprt.
Za Veliko noč izvrstno vino

1158

Čez

1160

2000
zelo krasnih
kravat

Elite

Jurčičeva 9

Specijalni trgovini za moško modo

Vino po 10 Din čez ulico!

Pravkar je dospela iz Visa večja množina res prvovrstnega dalmatinskega črnega, belega in opolo vina. Če hočete imeti za velikonočne praznike res pristno dalmatinsko žlahtno kapljico, potem pohitite v

1121

„Prvo dalmatinsko klet“

MARIBOR, MESARSKA UL. 5,

vhod tudi iz Vojašniške ulice 4. Samo tam Vas s to kapljico lahko postrežejo.

Tudi pravo dalmatinsko olivno olje liter à Din 16,— lahko dobite tam.

Zamenjam stanovanje.

Velika soba, kuhinja s pritliklinami, električno lučjo in vodovodom pri Magdalenskem parku za enako stanovanje v mestu ali bližini.

1170

Vinotoč Dolajš

toči vino lastnega pridelka, novo liter à 14, staro liter 10 Din. Za obilen obisk se priporoča E. Dolajš.

1169

Kam za praznike?

Na izprehod v Lajtersperk. Pri tej priliki obiščimo vinotoč ge M. Šturm (vila Pugl). Tam se toči staroznana dobra kapljica. Novo à 14 Din, staro à 12 Din. V slučaju slabega vremena primeren prostor.

1162

Park kavarna koncert

v nedeljo in ponedeljek od 10. do 12. in od 16. do 21. ure.

1166

Vinotoč »Pod vejo« Vinski dol

toči vino in sadjevec. Se priporoča Puhali (prej Dr. Ravnik).

1177

Pozor za Velikonočne praznike!

Samo Din 10.— liter pristnega ljuto-merčana se toči čez ulico v Kino Union, Cafova ulica 7.

1126

Vinotoč Vezjak,

Splavarska ulica 6, prodaja lastni pridelek v zaprtih steklenicah. - Novo à Din 14.—, staro à Din 12.—

1132

Najboljši trajni kodri

in najnovejše postopanje pri barvanju las, s katerim je omogočeno tudi trajno kodranje, samo v salonu »Dobaj«, Gosposka ulica 38.

1016

Potice,

šartlje in velikonočno pecivo dobite v parni pekarni Čebokil, Maribor, Glavni trg 9.

1090

Krasna darila
za Veliko noč

Vrt Džamonja i drug. Maribor

Zahtevajte brezplačne cenike.

Najlepši velikonočni sprehod

k Sv. Urbanu je mimo znanega vinotoča Marije Semenč v Rošpahu, kjer dobite izborni kapljico po konkurenčni ceni.

1118

Solidnega gospoda

sprejemem kot sostanovalec na stanovanje in hrano. Tattenbachova ul. 20, pritličje, levo.

1144

Milijoni ljudij

po vsem svetu nosijo leto za letom dobre PALMA-podpetnike. Ljudje današnjih dni ne hodijo več z usnjenimi podpetniki. Preudarni in napredni hodijo po elastičnih, dobrodejnih PALMA-podpetnikih. PALMA-podpetniki so za vsakega pešca dobrot, trajajo dalje kot najboljše usnje in so danes tako poceni, da jih lahko kupi vsakdo, reven ali bogat.

Kar smatrajo milijoni ljudij po vsem svetu za dobro in praktično, to poizkusite tudi Vi! Se danes naj Vam Vaš čevljar nabije dobre PALMA-podpetnike. Iz preudarnosti in varčnosti. Za svet boste hvaležni!

Za Velikonočne praznike priporočamo naše izborne velikonočne pince. Dnevno sveži šarkelj, potice in mlečni kruh

PEKARNA SCHMID, Maribor, Jurčičeva ul. 6

VIII